

A Kúria

végzése

Az ügy száma: Kvk.VII.39.272/2022/3.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin a tanács elnöke

Dr. Cséffán József előadó bíró

Dr. Fekete Ildikó bíró

A kérelmező: Normális Élet Pártja

(kérelmező címe)

A kérelmező képviselője: dr. Bánk Attila ügyvéd

(címe)

Az eljárás tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a kérelmező

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Választási Bizottság 3/2022. (III. 3.) számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Választási Bizottság 3/2022. (III. 3.) számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 10.000.- (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kérelmező jelöltje (Ferge Anikó) kérte a 2022. évi országgyűlési képviselő-választásra egyéni képviselőjelölti nyilvántartásba vételét, amelyhez a gyűjtött ajánlásokat is benyújtotta.

[2] A Budapest 5. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság (a továbbiakban: OEVB) 6/2022. (II. 25.) számú határozatában visszautasította a

kérelmező egyéni képviselő-jelöltjének nyilvántartásba vételét. Az OEVB megállapította, hogy a feldolgozott 97 darab érvényes ajánlóíven lévő 752 darab rögzített ajánlásból 505 darab az érvényes ajánlás. Az OEVB megvizsgálta a többszörös aláírásokat tartalmazó ajánlóíveket és megállapította, hogy a vizsgált azonos ajánlótól származó aláírások mintája egymástól egyértelműen eltér, ezért a határozatában felsorolt sorszámú íveken meghatározott többszörös ajánlásokat érvénytelennek nyilvánította, és megállapította, hogy a jelölt összes érvényes ajánlása 485 darabra csökkent, az érvényes ajánlások száma nem éri el a jelöltállításhoz szükséges 500 darabot.

[3] A határozattal szemben a kérelmező (és az egyéni képviselő-jelölt is) fellebbezést terjesztett elő, amelyben a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján kérte az OEVB határozatának felülvizsgálatát, az ajánlások újra ellenőrzését és Ferge Anikó jelöltként történő nyilvántartásba vételét. Arra hivatkozott, hogy az OEVB nem vizsgálta meg az összes ajánlás érvényességét, az 505 ajánlás vizsgálatát követően az ellenőrzést abbahagyta. Kifogásolta, hogy többszörös ajánlások esetén az OEVB az ajánlás minden esetét – a jelentősen eltérő aláírásképekre hivatkozva – érvénytelennek tekintette, ami sérti a Ve. 122. § (4) bekezdését, mert egy ajánlást mindig figyelembe kell venni, és csak a további ajánlások lehetnek érvénytelenek. Ezt nem befolyásolhatja az OEVB szubjektív megítélése sem a tekintetben, hogy az ajánlások aláírásai milyenek, hiszen azok valóságáról még az ajánlásokat gyűjtő személy sem tudna megbizonyosodni, ha akarna sem, mivel nem hatósági személy és nem igazoltathat senkit.

[4] A Fővárosi Választási Bizottság (a továbbiakban: FVB) a 3/2022. (III. 3.) számú határozatával (a továbbiakban: FVB határozat) az OEVB döntését – az indokolás megváltoztatásával – helybenhagyta. Hangsúlyozta, hogy az OEVB határozatának indoklásából nem következik, hogy az OEVB ne vizsgálta volna az összes ajánlást. E körben az FVB – a Budapest 5. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Iroda által adott tájékoztatást követően – megállapította, hogy a fellebbezésben előadott sérelem, amely szerint a leadott 752 ajánlást a választási szervek nem ellenőrizték és megálltak az érvényességük küszöb átlépésekor, téves.

[5] Az FVB határozatában rögzítette, hogy a Fővárosi Választási Iroda a fellebbezés beérkezését követően – a határozat 6-7. oldalán részletesen leírtak szerint – megvizsgálta az ajánlóíveket. Rögzítette továbbá, hogy a Ve. 122. §, 125. § és 126. § alapján a választási szervek ellenőrzése hivatalból csak az ajánlásokon lévő aláírás meglétére, illetve arra vonatkozhat, hogy nem szerepel-e az aláírás rovatban az ajánló nevétől szemmel láthatóan eltérő név, az aláírás valóságát hivatalból vizsgálni nem áll módjában, mivel a szavazóköri névjegyzék aláírásmintát nem tartalmaz. Az aláírás valóságához fűződő törvényi vélelem dőlt meg akkor, amikor a Fővárosi Választási Irodához érkezett elektronikus levelében hat választópolgár – a határozatban részletesen ismertetettek szerint – úgy nyilatkozott, hogy az ajánlóíveken szereplő ajánlás nem tőle származik. Ezzel megállapítható, hogy az adott ajánlás tekintetében nem teljesül a Ve. 122. § (2) bekezdésében foglalt követelmény, az ajánlási szabályok megsértésével gyűjtött ajánlás a Ve. 122. § (4) bekezdésre tekintettel érvénytelen.

[6] Az FVB az OEVB érvelésével, miszerint a többszörös ajánlások egyetlen példánya sem vehető figyelembe, nem értett egyet, a Budapest 5. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Iroda által ellenőrzött 505 ajánlást tekintette érvényes ajánlásnak, de figyelembe vette azt is, hogy a hat választópolgártól beérkezett bejelentés miatt az azokban jelzett ajánlások nem tekinthetők érvényesnek, ezért az FVB az OEVB határozatának indoklásától eltérve megállapította, hogy a jelölt érvényes ajánlásainak száma – 485 darab helyett – 499 darab.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

[7] Az FVB határozata ellen a kérelmező terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a Ve. – elírás folytán 321. § (5) bekezdés a) pontja, helyesen 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján – a határozat megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a kérelmező egyéni képviselő-jelöltje Budapest 05. számú egyéni választókerületének képviselőjelöltje.

[8] A kérelmező felülvizsgálati kérelme 1. pontjában – a Ve. 233. § (3) bekezdés a)-b) pontja felhívásával – röviden ismertette az elsőfokú határozattal szembeni fellebbezésében előadottakat, a 2. pontban ismertette a másodfokú választási szerv döntését, ebben a körben előadta, hogy az érvényesnek tekintett 505 ajánlásból a határozatban részletezett okból, hat bejelentés miatt a jelzett ajánlások nem voltak érvényesnek tekinthetők, ami miatt a jelölt az összesen 499 aláírás miatt nem volt nyilvántartásba vehető. A kérelmező – idézve a Ve. 122. § (1), (4) és (5) bekezdéseit – állította, hogy az ajánlószám csökkentése törvénysértő eljárást eredményezett, továbbá utalt arra, hogy a fellebbezésében szereplő „manipulatív beavatkozásra” való hivatkozását, figyelemmel arra is, hogy a Kúriának jogi és nem politikai kérdésekben kell állást foglalnia, nem tartja fenn.

[9] A kérelmező a felülvizsgálati kérelme 3. pontjában előadta, hogy a jelölt és néhány képviselőtársa 2022. március 4-én a Választási Irodában személyesen eljárta és kérésére, „[m]iután ezt biztosították részére, a jelenlevőkkel együtt áttekintették a jelölő íveket és megállapították, hogy összesen 526 érvényes ajánlás érkezett a jelöltre”. Ezt a tényt jegyzőkönyvben rögzítették, amelyet a felülvizsgálati eljárásban a Ve. 225. §-a alapján új bizonyítékként kívánják felhasználni.

[10] A kérelmező a fentiek alapján állította, hogy „a választási iroda jogszabálysértően járt el, amikor nem vizsgálta át a jelöléseket szabályszerűen, ezért a választási bizottság sem volt abban a helyzetben, hogy jogszerű döntést hozzon”, emiatt „a választási iroda eljárása nem felelt meg a Ve. 125. §-128. §-okban foglalt követelményeknek, mivel a választási iroda nem tett eleget a Ve. 133. §-ban foglalt adatok ellenőrzésének”, az FVB határozata törvénysértő, megalapozatlan.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.

[12] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy a „hat bejelentés miatti ajánlószám csökkenés [...] újabb súlyos hibát, és törvénysértő eljárást eredményezett”; ezt követően a Ve. 122. § (1), (4) és (5) bekezdését idézte azzal, hogy az (5) bekezdést kiemelte, azt azonban nem indokolta meg, hogy konkrétan mi volt a kiemelt, az ajánlások visszavonását tiltó rendelkezéssel kapcsolatos jogszabálysértés, ahhoz kapcsolódóan tényállást, bizonyítékokat, jogi okfejtést nem adott elő.

[13] A Ve. 122. § (1) bekezdése szerint az a választópolgár állíthat jelöltet, aki a választáson a választókerületben választójoggal rendelkezik; a (4) bekezdés értelmében egy választópolgár egy jelöltet csak egy ajánlással támogathat, a további ajánlásai érvénytelenek; az (5) bekezdés az ajánlás visszavonását tiltja.

[14] Az FVB a kérelmező által kifogásolt, a hat választópolgári bejelentéssel kapcsolatos döntést – az aláírás valódiságának törvényi vélelme vizsgálatának körében – mindenekelőtt a Ve. 122. § (2) bekezdésére alapította. A felülvizsgálati kérelem ennek a jogszabályhelynek a megsértésére utalást nem tartalmaz, a kérelmező a rendelkezés téves értelmezésére nem hivatkozott. A FVB a határozatában hivatkozott ugyan a Ve. 122. § (4) bekezdésére, e rendelkezést azonban elsősorban a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett, az OEVB határozat indokolásának – a kérelmezőre kedvező – megváltoztatásával, a többes jelölés jogkövetkezményével összefüggésben alkalmazta.

[15] A határozat indokolásának 8. oldalán ugyanakkor a hat választópolgár Választási Irodához benyújtott nyilatkozataival összefüggésben – amelyek szerint a kérelmező jelöltjére vonatkozó ajánlást nem tettek, az ajánlóíveken szereplő ajánlás nem tőlük származik –, a rendelkezés értelmezésének és alkalmazásának kifejtése nélkül szerepel a Ve. 122. § (4) bekezdésére való utalás is. Ez a rendelkezés, amely – a fent írtak szerint – az egy jelölt által tett, meg nem engedett ún. többes jelölés miatti érvénytelenséget szabályozza, nincs összefüggésben a választópolgárok bejelentésein alapuló, az ajánlások valódiságával kapcsolatos problémával, ezért a döntés alapjául ebben a körben nem szolgálhatott. Ez a körülmény, a Ve. 122. § (4) bekezdésére való téves hivatkozás azonban a döntés érdemi helyességét nem befolyásolta, azt a Kúria az FVB határozat indokolásából mellőzi.

[16] Az FVB a választópolgárok bejelentéseivel érintett ajánlásokat nem a Ve. 122. § kérelmező által kiemelten hivatkozott (5) bekezdés szerinti, szintén tilalmazott visszavonás miatt hagyta figyelmen kívül. Ez a rendelkezés, valamint a jelöltállításra való jogosultságot szabályozó (1) bekezdés a kérelmező által megjelölt jogsérelemmel szintén nem hozhatók érdemi összefüggésbe, ezért az FVB határozata jogszabálysértő voltának alátámasztására nem alkalmasak.

[17] A fentiek alapján a kérelmező a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul állította, hogy az FVB az ajánlások számát a Ve. 122. § (1), (4) és (5) bekezdésébe ütközően csökkentette.

[18] A kérelmező a Ve. 125-128. §-ai és 133. §-a megsértése körében arra hivatkozott, hogy az FVB határozat meghozatalát követő napon történekről felvett jegyzőkönyv (új bizonyíték) alapján megállapítható, hogy a jelöltre 526 érvényes ajánlás érkezett, a Választási Iroda jogszabálysértően járt el, amikor nem vizsgálta át a jelöléseket szabályszerűen, ezért a választási bizottság sem volt abban a helyzetben, hogy jogszerű döntést hozzon.

[19] A kérelmező a felülvizsgálati kérelmében iratellenesen hivatkozott arra, hogy az FVB határozatának kézhezvételét követően, az iratbetekintési jogának gyakorlása során „a jelenlevőkkel együtt áttekintették a jelölő íveket és megállapították, hogy összesen 526 érvényes ajánlás érkezett a jelöltre”. A felülvizsgálati kérelemhez csatolt jegyzőkönyvben – ettől eltérően – az szerepel, hogy Ferge Anikó a „részére leadott ajánlásokat tartalmazó ajánlóívek eredeti példányaiba betekintett, az ajánlásokat megszámlálta. Álláspontjuk szerint – az ajánlóíveken szereplő ceruzajeles pipák alapján – 526 érvényes ajánlás található az íveken”, vagyis a jegyzőkönyvben az érvényes ajánlások számát Ferge Anikó és segítőitársai egyoldalúan, nem a Fővárosi Választási Irodának az iratbetekintésnél jelenlévő munkatársaival együtt, egyetértésben állapították meg, a megállapítás kizárólag a kérelmező álláspontját tükrözi.

[20] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében nem jelölte meg azokat a további (az 505 érvényes ajánláson felüli) konkrét ajánlásokat, amelyek érvénytelenné nyilvánítását sérelmesnek találta és azt sem, hogy azokat milyen okból kellett volna érvényesként elfogadni. A kérelmező az iratok között elfekvő, a Választási Iroda által elkészített „Ajánlásellenőrző rendszer ajánlóívek ellenőrzésének eredmény-statisztikája” elnevezésű irat

alapján tételesen megjelölhette volna, hogy egyes ajánlásokat – álláspontja szerint – milyen okból kellett volna elfogadni, ez az irat ugyanis tartalmazza az ajánlások tételes listáját, illetve ezen belül azt is, hogy az egyes ajánlások milyen okból nem érvényesek. A kérelmező az FVB határozatának törvényességét az abban rögzített ténymegállapítások érintése nélkül, a tételesen felsorolt bizonyítékok értékelését is figyelmen kívül hagyva, az általánosság szintjén vitatja. A felülvizsgálati kérelemben – annak ellenére, hogy az FVB határozata az ajánlások vizsgálatának menetéről, ellenőrzéséről és eredményéről részletes indokolást tartalmaz – nem szerepel semmilyen konkrét állítás arról, hogy a kérelmező az ajánlóíveken lévő ajánlások ellenőrzéséhez kapcsolódóan milyen konkrét jogszabálysértést kifogásol.

[21] A Kúria a Kvk.II.37.326/2014/3. és Kvk.III.39.265/20200/2. számú határozataiban – utalva az ajánlások ellenőrzésének egyes kérdéseiről kiadott, a Nemzeti Választási Bizottság 5/2014. Iránymutatására (a továbbiakban: Iránymutatás) is – rögzítette, hogy az érintettek a Ve. 127. § (3) bekezdése értelmében a Választási Iroda által készített tájékoztatásból tájékozódhatnak az érvénytelenségi okokról. Az Iránymutatás 2. pontja pontosan rögzíti, hogy az egyéni jelöltként induló választópolgár és az őt indítani kívánt jelölő szervezet számára fennáll annak lehetősége, hogy az ajánlások ellenőrzésének elvégzését követően az országgyűlési egyéni választókerületi Választási Irodától tájékoztatást kérjen az ajánlásokat érintő érvénytelenségi okokról. Az így kapott tájékoztatás segítheti a fellebbezés benyújtóját a jogszabálysértés konkrét megjelölésében, illetve a jogsértés mibenlétének kifejtésében.

[22] A Ve. 127. § (3) bekezdése alapján a kérelemre történő tájékoztatási kötelezettség előírásának a célja, hogy a jelölt jogorvoslathoz való joga érdemi gyakorlását elősegítse. A kérelmező az ajánlások ellenőrzésének az eredményéről kérelmére a Választási Iroda tájékoztatása alapján, vagy – kérelem hiányában – legkésőbb az elsőfokú határozat kézhezvétele időpontjában értesül (mert a határozat is tartalmazza az ellenőrzés eredményét). A kérelmező az ajánlások ellenőrzésére vonatkozó iratbetekintési jogával fellebbezése előterjesztésének az időpontjáig élhet az ügy elbírálására kiható módon, ugyanis a követendő kúriai döntések (Kvk.I.37.394/2014/2., Kvk.I.37.494/2014/2., Kvk.II.37.606/2019/4.) alapján a felülvizsgálati kérelem kizárólag olyan jogszabálysértés megállapítására irányulhat, amelynek vizsgálatát a fellebbezésben is kérte, vagyis a felülvizsgálat nem terjeszthető ki olyan jogsértésre, amit a fellebbezés nem tartalmazott.

[23] A felülvizsgálati eljárásban – a Kúria irányadó határozatai (Kvk.II.37.307/2018/2., Kvk.I.37.494/2014/2., Kvk.V.37.270/2018/2., Kvk.V.37.338/2018/2.) alapján kötöttséget jelent az is, hogy az eljárás csak olyan kérdésben folytatható le, amelyre fellebbezést előterjesztettek, amelyre nézve fennáll a választási hatóság döntési kötelezettsége, illetve a korábbi eljárásban nem szereplő újabb jogszabálysértés nem jelölhető meg, vagyis a Ve. 225. §-a szerint a fellebbezésben és a bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók, azonban az új tényeknek és bizonyítékoknak is oksági kapcsolatban kell állniuk a fellebbezés tárgyával, a sérelmezett tevékenységgel, a sérelmezett jogszabállyal. Csak a már a választási bizottság előtti eljárásban felmerült konkrét adatokat, tényeket alátámasztó bizonyíték minősülhet olyan „új bizonyítéknak”, amely elfogadható, és amelyet lehetséges csatolni a Kúria előtti eljárásban.

[24] A kérelmező által becsatolt, iratellenesen hivatkozott jegyzőkönyv ennek a követelménynek nem felel meg, ezért a Kúria nem vizsgálhatta, hogy megalapozott-e a kérelmező felülvizsgálati kérelmének ez az új eleme, amelyre kizárólag a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott.

[25] A kérelmező a Ve. 125-128. §-ai és 133. §-a sérelmét, azt, hogy a Választási Iroda a jelöléseket szabálytalanul vizsgálta át, az ajánlóíveknek a jelölt és képviselőtársai által 2022. március 4-én történt áttekintése alapján állította. Felülvizsgálati kérelmében – a fent

ismertetettekén túlmenően – nem jelölte meg, hogy a Választási Iroda, illetve az FVB a Ve. „Az ajánlások ellenőrzése” cím alatti 125. § (1)-(3) bekezdései, 126. § (1)-(2) bekezdései, 127. § (1)-(3) bekezdései és „A jelölőszervezet, a jelölt és a lista nyilvántartásba vétele” cím alatti 133. § (1)-(3) bekezdései közül mely bekezdéseket és konkrétan mivel sértette meg. A Ve. 128. §-a 2021. január 21-től nem hatályos, a rendelkezést az egyes választási tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXVIII. törvény 67. § f) pontja hatályon kívül helyezte, ezért a megsértése a választási bizottságok részéről fogalmilag kizárt.

[26] Mindezek alapján a Kúria az FVB határozatát – a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján, az indokolás fenti módosításával – helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[27] *A Ve. 127. § (3) bekezdése alapján a kérelemre történő tájékoztatási kötelezettség előírásának a célja, hogy a jelölt jogorvoslathoz való joga érdemi gyakorlását elősegítse.*

Záró rész

[28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 229. § (2) bekezdése alapján nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban, a Ve. 228. § (2) bekezdésére tekintettel a Kp. 157. § (13) bekezdése szerint alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdés szerinti mértékű felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a kérelmező, tekintettel arra, hogy az Itv. 5. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozatot nem csatolt, a Ve. 228. § (2) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 630. § (5) bekezdése, valamint a Kp. 35. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdésében és 102. § (1) bekezdésében foglaltak alapján köteles.

[30] A Kúria határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. március 8.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Cséffán József s. k. előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó s. k. bíró